

A BONA MENTELE

IN TOATA ROMANIA:
Pe an 48
Pe 6 luni 24
Pe 3 luni 12

IN TOATA EUROPA:
Pe an 60

INSERȚIUNI SI RECLAME:
Linia de 30 litere pe linie, pagina IV, 2 bani,
pe pagina III, 80 bani, pe pagina II, 2 lei noui

Reclame 2 lei noui linia.

Un număr în Capitală 10 bani.

TIMPUL

DIAR POLITIC, COMERCIAL, INDUSTRIAL ȘI LITERAR.

ESSE IN TOATE DILELE DE LUCRU

BIUROUL REDACTIEI SI ADMINISTRATIEI: PALATUL „DACIA”

ANUNCIURI

Se adresează în administrație: la Domnul Hausen
stein & Vogler în Vienna, Wallseggasse 10.
A. Oppelk în Vienna, Stubenbastei 2; Rudolf
Mosse în Vienna, Seilerstätte 2; Vincens
Urdicka în Vienna, Teinfaltrasse 17; Philipp
Lob în Vienna, Eschenbachgasse 11; L. Lang
& Comp. în Peșta și Havas-Lafite-Bullier &
Comp. în Paris.

Scrisorile nefrancate nu se primesc.

Articolele nepublicate nu se vor înapoia.

Un număr în Districte 15 bani.

BULETIN TELEGRAFIC

Serviciul privat al „TIMPULUI”

(Agenția Havas).

Paris, 31 Ianuarie.

Cestiunea garanțiilor și trimiterea delegațiilor la Constantinopol întâmpină o opoziție din partea Serbiei. În vîzta acestei, un aranjament se consideră ca probabil.

Se asigură că Turcia nu cere Serbiei decât numai garanții morale.

Generalul Cernaieff a plecat astăzi la Londra.

Constantinopol 31 Ianuarie, 8 ore seara.

Se menționează că șomotul că Serbia și Montenegro vor forma o alianță. Se asigură că însuși-papa este numit ministru de finanțe și Sara-papa, grec de origine, guvernator al insulelor Arhipelagului.

BUCUREȘTI. 20 IANUARIE.

Art. 81 din legea organică a Curții de Casație și de Justiție impune acestei înalte autorități obligațiunea de a comunica la finele fiecărui an ministrului justiției vițiile și lacunele ce va fi observat în cursul anului la legislațiunea existentă, și adaugă apoi că Curtea va supune tot odată Domnului, printr-o deputațiune din senul ei, o relațiune motivată și deslușită în care se vor însemna reformele ce experiența ar fi dovedit necesari a se introduce în vre-o parte din legea legislativă. În fine legea cere ca acea relațiune să se publice și să se trimită de către Domn. Comisiunii centrale, care reșede la Focșani și care era unul din factorii puterii legitime.

Acastă dispozițiune foarte înțeleptă prezintă mari avantaje practice, mai ales în lipsa unui consiliu de Stat. În fine legea cere ca acea relațiune să se publice și să se trimită de către Domn. Comisiunii centrale, care reșede la Focșani și care era unul din factorii puterii legitime.

Actualul prim-președinte al Inaltului areopag, onor. d. Alexandru Crețescu, petru de gravele datorii ce i impune funcțiunea eminentă cu care l'a onorat încrederea M. S. Domnitorului, a luat inițiativa laudabilă pentru îndeplinirea acestei delicate sarcini din partea Curții. Convocată în secțiuni unite, Inalta Curte a numit o comisiune, care, după mai multe întruniri a elaborat pe de o parte o espuerie detaliată către ministrul justiției, iar pe de altă parte un raport către Capul Statului, asupra mai multor modificări de introdus în legislațiunea noastră civilă, și mai ales în materiile relative la urmărirea silită și la atribuțiunile Inaltei Curți. Comisiunea a exprimat, în fine dorința de a vedea întinsă și la celelalte Curți și Tribunale instituțiunea

salutară a inamovibilității magistratilor, de care se bucură până azi numai Inalta Curte de Casație în virtutea unor dispozițiuni de ordine constituțională.

Dupe deliberațiunile urmate în câte-va ședințe plene, Curtea a aprobat conținutul acelor lucrări ale comisiunii și d. prim-președinte a invitat pe d. procuror Filiti ca să prevină pe d. ministru al justiției despre terminarea celor două relațiuni și despre cererea unei audiințe la M. S. ca să se prezinte deputațiunea Curții cu raportul de lege. Pe de altă parte capul Curții a făcut către d. mareșal al palatului o cerere de audiință oficială, creșdend că deja ministrul va fi luat aceeași măsură dupe invitarea făcută prin organul parchetului.

D. mareșal răspunde că, la asemenea presentațiuni oficiale, ceremonialul reclamă intervenirea ministrului respectiv, de unde se vede că junele d. Stătescu nici nu prevenise despre acea audiință pe d. mareșal, de și trecuse mai multe zile. Atunci d. prim-președinte prin adresă oficială ceru de la ministru a face să se obțină o audiință de la M. S. și să se fixeze ziua presentării deputațiilor Curții. D. ministru răspunde că trebuie mai întâi să aibă cunoștință de copriinderea relațiunii către Domn și apoi va cere audiință și delegațiunea va fi primită în prezența ministrului, conformusului constituțional. În fine d. prim-președinte replică d-lui Stătescu, trimțend raportul Curții către Domnitor, și adăugându-i că deja îl prevenise prin d. procuror despre necesitatea obținerii unei audiințe.

De la această ultimă comunicare până azi a trecut aproape o lună și ministrul păstrează o tăcere profundă și ofensătoare pentru Curte.

Dacă informațiunile noastre sunt exacte asupra acestor scurte dări de seamă a incidentului iscat între Curte și ministru său mai bine guvernul întreg (căci avem motive de a crede că cestiunea s'a desbătut în sinul cabinetului), apoi suntem în drept a atrage atențiunea publicului și mai cu deosebire a Senatului asupra următoarelor trei puncturi:

1. Junele ministru nu e în drept a face o lecțiune de constituționalism respectabilului d. prim-președinte, căci acesta l'a prevenit oficial prin procurorul Curții despre necesitatea d'a obține o audiință de la Domn, pentru deputațiunea Curții, și negreșit că acesti mandatarul al Inaltului corp ar fi prezentat raportul lor în prezența ministrului respectiv.

2. N'are drept d. ministru a cere să aibă cunoștință despre lucrarea Curții către Domn, căci el nu poate exercita nici un fel de cenzură sau control asupra unei asemenea opere. El e dator să o publice, ca să o cunoască țera; și Curtea ia asupra ei răspunderea morală a principiilor ce susține și a modificărilor ce doresce a se introduce în corpul legislațiunii noastre.

Guvernul este obligat a trimite acea lucrare astăzi corpurilor legitime, precum ar fi trimis-o co-

misiunii centrale, de ar fi existat, căci este indiferentă se știe dacă s'au modificat organele sau factorii puterii legitime prin noua constituțiune; tot ce importă este că puterea legitime, veri care ar fi instituțiunile ce o reprezintă, trebuie să priimască comunicarea aceluia lucrări. Rămâne liber guvernul a susține o parte sau nici una din dispozițiunile propuse de Inalta Curte ca modificări la legislațiunea existentă. Tera va judeca dacă condiții guvernului în această privință este sau nu folositoare intereselor ei.

3. Junele d. Stătescu, prin dificultățile de formă ce a ridicat la fine care pas, și prin nunga tăcere care echivală cu un reus ofensător pentru Curte, se pune în neplăcuta ipotesă a art. 108 din cod. penal, care pedepsește cu degradarea civică pe cei ce opresc ori suspendă executarea unei legi.

Dar care este cauza adevărată care a făcut pe guvern să se sburlască la citirea lucrării Curții, și să o oprească de a și lua cursul ei natural? Fi-vor ore principiile subversive, ideile anarhice emise de Curte în raportul ei? Nu, căci dupe cum am arătat mai sus, cestiunile ce se desbat în acea lucrare sunt pur și simplu de domeniul legislațiunii civile.

După câte am aflat, marele păcat al Inaltei Curți este că, între alte lucruri, a emis și dorința de a vedea întindându-se dispozițiunea bine-făcătoare a inamovibilității la întreaga magistratură a țării, dar mai ales că a cutezat să spună în trecut că Curtea supremă se bucură de avantajele acestei inamovibilități în virtutea unor dispozițiuni de ordine constituțională, cu alte vorbe, în virtutea convențiunii internaționale încheiată la Paris de marile puteri europene!

Lucru curios! În loc să profite de această ocaziune, în loc să se rezeme pe autoritatea morală a unui mai înalt corp din ordinea judecătorească pentru ca să adopte inamovibilitatea pentru magistratii numiți din rândurile partidei de la putere, guvernul se supără și voesece a lovi chiar în singura instituțiune, care a fost ferită până la un punct ore care de fluctuațiunile politice, grația inamovibilității sale!

Cine nu va rămânea acum pe deplin convins că acest incident a venit foarte la timp pentru ca să demască pe cei de la guvern și să trădeze intențiunile lor ascunse? Cine nu vede că ministrii, cari în programa lor ne vorbira așa de pompos, despre independența magistraturii, au orde de veri ce măsură ar garanța acea independență? Le este frică de inamovibilitate, chiar când ar beneficia de dansa adeptii lor, pentru că aceștia, odată asigurați contra arbitrarului și serviciilor puterii, și demnitatea lor nu le ar permite a fi instrumente servile.

Ei tremură ca veri ce tiran gelos le autoritatea sa despotică la ideea independenței magistratilor, căci ar pierde prin inamovibilitate atâtea posturi, pe care le oferă ca respătire

celor devotați partidei radicale, și pentru că, ceea ce este mai grav, justiția țării în asemenea condițiuni de neatrănare, ar pune un frâu puternic aplicărilor despotice și arbitrarilor ale tuturilor depositarilor puterii publice.

Guvernul nu voesece a priimi afirmațiunea Inaltei Curți că inamovibilitatea ei este garantată de pactul fundamental, fiind că i-ar fi peste putință a modifica constituțiunea țării asupra acestui punct, după procedura dificilă prevăzută de art. 129. Din contră, dacă acea inamovibilitate ar fi garantată numai de o lege ordinară, de exemplu, de legea organică a Curții din anul 1861, lesne s'ar putea schimba acea lege prin metoda expeditivă ce se urmăzează din nefericire în țera noastră.

Ast-fel se esplică foarte lesne, acum articolele din forțele guvernului: *Telegraful* și *Unirea Democratică*, cari susțin, una că reducerea membrilor Inaltei Curți trebuie să se facă înainte de judecarea ministrilor, iar cealaltă, că această amputațiune se făceie din corpul Curții trebuie să se facă după judecarea procesului ministrilor. Asemenea publicul înțelege lesne, după esplicările de mai sus, acusațiunea de degradare ce *Românul* cuteza mai alaltă-eri să arunce asupra Curții, susținend că s'a lăsat a se corupe în procesul Godillot cu Statul! Mai întâi lovirea morală și desconsiderarea Inaltului areopag, și apoi lovirea lui materială prin goniirea consilierilor bănuși favorabili ministrilor acusați!

Și să nu se dăcă că reducerea celor-va membri, rămăind celorlalți inamovibili, nu atinge principiul constituțional al inamovibilității. În adevăr toți membri Curții au un drept câștigat la inamovibilitate, care nu se poate atinge sub nici un pretext, fiind de ordine constituțională; legiuitorul ordinar nu poate dăr să reducă numărul membrilor, nici să scadă remunerar lor la o cifră neinsemnată, nici să i impovăreze cu lucrări ce ar depăși forțele omenesci, căci toate aceste mijloce indirecte sunt nisece lovituri grave aduse independenței magistratului inamovibil. Dacă s'ar reduce azi doi sau patru membri, mâine alt guvern va reduce opt, tot sub pretext de economie, dăr în realitate ca să distitue pe cei ce nu i place și cari au luat în serios independența garantată de inamovibilitate. Dăr atunci instituțiunile cele mai salutare nu mai inspiră nici o încredere, perd veri ce prestigiu și totă lumea începe a se obișnui cu ideea fatală a nestabilității. Trebuie să trăiască cineva în țera noastră pentru ca să fie nevoit a face asemenea esplicățiuni asupra unor puncturi elementari în această materie.

Dăr dacă numărul membrilor actuali ai Curții nu se poate reduce fără violarea flagrantă a constituțiunii, nu va să dăcă pentru această cel număr nu s'ar putea impuțina nici o dată de legiuitorul ordinar, după noile trebuințe sociale. Acesta însă nu trebuie să procedă prin eliminări sau mai bine distituirii (ce devin și mai odiose când

se fac pentru trebuința cauzei), ci să se abțină de a face alte numiri în cas de vacanță, cum s'a urmat în Belgia, până se va reduce numărul la cifra dorită.

Atunci se salvă pe de o parte principiul sacru al inamovibilității, iar pe de alta să satisfacă o necesitate generalmente simțită. Guvernul a avut ocaziunea de a procede în acest mod legal, căci n'avea de cât să nu numască acum doi luni pe noul judecător în postul vacant. Făcend însă acea numire, el a dovedit țării că nu este inspirat de considerațiunile de economie pe cari le tot pune înainte pentru cei navivi, ci de dorința de a recruta amiet politici, și de a elimina pe toți câți nu se par supuși voinței seile.

Veri ce Român cu dor de această sârmană țera trebuie dar să protesteze contra acestor apucături perverse și resturnătoare noțiunilor de justiție și de legalitate. Revoluțiunea și arbitrarul violent, via de sus său de pe strade, trebuie să inspire aceiași orore. Detractorii lui Cuza vor să i imiteze, lovind ca și densus, în Curtea supremă. Dar cel puțin Cuza a dat țării, în schimbul lovirii de Stat, avantaje însemnate cari au închis gura Românilor, de și credem că violența și călcarea legilor nu se pot rescumpăra cu nimic pe lume. Dar cu ce se presintă azi radicalii noștri înaintea națiunii ca să aibă curagiul d'a isbi în una din cele mai înalte instituțiuni, de a sfîșia constituțiunea țării? Actele administrațiunii lor de nouă luni de zile sunt de față ca să ne spună dacă ei au răspuns speranțelor și ilusiunilor țării și dacă au îndeplinit, promisiunile solemne făcute în programa lor.

Hotărîrea de a lovi în Curtea supremă înainte său judecata ministrilor este tot atât de ilegală și de revoluționară: în cazul întâi guvernul și ar lege magistratii cari s'ar disprețui în ochii lor chiar, căci ar fi aleși *ad hoc* pentru satisfăcerea unor miserabile pasiuni de coteria, unor degradătoare resbuurii politice; în cazul al doilea, sabia lui Damocles ar atârna pe capul membrilor Curții; și e destul ca un magistrat să fie bănușit că nu e independent, pentru ca hotărîrea ce va pronuncia să nu aibă nici o valoare în ochii națiunii, în fața streinilor ce ne privesc și înaintea posterității care ne va judeca.

Conjurăm pe Inalta Curte a da publicității raportul către Domnitor ca să vedă totă lumea dacă acea lucrare copriind ideile vătămătoare intereselor Statului, cum se lasă a se crede prin șoptele adversarilor Curții. Dacă Curtea nu va face această în interesul demnității ei, dacă voesece a păstra o rezervă inutilă, apoi noi vom căuta să ne procurăm acel raport contra voinței seile, și îl vom publica.

Să nu uite Curtea că slăbiciunea o va perde, și că e mai bine a urma frumosele ei tradițiuni: ea a respins cu demnitate și energie acusațiunile ce i s'au adus în 1862 de Camera, publicand încheierea în *Monitor*; a luptat cu bărbăție în 1868

centra radicalilor cari, ca și adă, căutau să o lovească, dăr cără fără striviți sub povara păcatelor numeroase până a nu apuca să realizeze scopurile lor. Curtea de compturi, atinsă în zilele trecute de acușățiunile nefundate a cător-va deputați, făcu o încheiere plină de demnitate prin care spulberă acele nedrepte atacuri. Fi-va ôre Curtea supremă mai jos de cât Curtea de compturi, lăsa va ea să i cadă din mână drapelul drepturilor și prerogativele puterii judecătorești, ea care este înalta depozitară a onoarei și demnității magistraturii din întreaga Româniă? Nu o credem, ba încă suntem convingți că Curtea, și de astă dată ca și în trecut, va fi la înălțimea poziției ce i-a desemnat constituțiunea țării, și că se va afirma ca o a treia putere în statul român, egală cu cele alte puteri publice și a cărei independență, ale cărei însemnate prerogative sunt puse sub scutul puterii al pactului fundamental al țării.

A se vedea nltimelc sciri în pagina III.

DIN AFARA.

Se telegrafiă din Constantinopol ziarului „des Débats“ că guvernul turc a cerut Franciei de ce oficeri spre a-și organiza gendarmeria în provincii, în același timp a cerut Angliei și Franciei inspectorii financiari pentru reorganizarea ei financiară. „Journal des Débats“ pentru care istoria Turciei începe de la promulgarea constituției lui Midhat-Pașa găsește forțe naturale ca aceste cereri ale Porții sunt indicele unei grabnice transformări radicale a Imperiului otoman. Dăr cet ce și aduce aminte de trecut n'au uitat că numeroase împrumuturi de felul acesta s'au făcut de la Occident—fără a socoti împrumuturile de banc—și că silințele auxiliare seî occidentali au cădut tot-d'a-una înaintea reiei voințe a administrației indigene. Alt-fel, guvernul francez, decât vom judeca după o notă a ziarului „Moniteur Universel.“ organul ministrului de externe, nu pare dispus a trimite în Turcia oficerii instructori cu misiunea ingrată de a transforma pe bași-buzuci și cercheși în stilpi ai ordinii.

„Suntem foarte măguliți, dice numitul ziar, de această atențiune; dăr fără a voi să prejudicăm primirea ce guvernul francez va face acestei cereri amicale, suntem obligați a spune că armata noastră n'abundă așa mult în oficerii instructori. Nu este dără sigur că se vor găsi imediat de ce asemenea oficerii disponibili și ar fi mai bine în ori ce caz spre a se da acestei cereri caracterul mult mai conform cu necesitățile situației, să se adreseze în această cestiune la cele șese guverne ale căror propuneri au fost respinse.“

„Journal des Débats“ publică declarațiunile făcute în penultima ședință a conferinței de către plenipotențiarilor. D. Chaudordy a vorbit de „speranțele“ ce lasă a se concepe, noua constituțiune otomană, promulgată de „junele și înțeleptul“ suveran ce de curând s'a urcat pe tron; el a felicitat pe guvernul turc că s'a întors la „sănătoșele doctrine financiare.“ Să știe că aceste sănătoșele doctrine consistă în promisiunea de a relua plata integrală a cuponului, când circumstanțele vor permite. Este foarte mare încrederea că această formulă elastică să fi dat mari speranțe creanțierilor Turciei și nu credem că vre-un stat va putea să aibă intențiunea de a transforma codul său de comerț ast-fel în cât să l adapteze cu această „sănătoșă doctrină.“ Acest cuvânt al d-lui Chaudordy, decât cumva l'a pronunțat, era de două ori nefericit; mai întâi pentru că constituia o criză financiară și apoi pentru-că era de natură a lăsa iluziunile deja destul de tari, a omniilor de Stat al Turciei. Delegatul special al Franciei, n'a băgat pe de altă parte de seamă, că

comitea o singulară contradicțiune recomandând Porții, de a accepta programul conferinței, după ce a insistat asupra „speranțelor“ ce autoriza Constituțiunea lui Midhat-Pașa? Acesta putea cu drept cuvânt să răspundă că propunerile puterilor erau inutile din momentul ce s'a putut spera că Constituțiunea va reuși a transforma țera. Nu ne îndoim un singur moment de lealitatea ce d. Chaudordy a pus la împlinirea misiunii ce i se încredințase de guvernul său. Dăr este necontestat că discursul ce-l a atribuit *Journal des Débats*, n'a putut contribui a favoriza opera comună a puterilor.

Norddeutsche Allgemeine Zeitung însoțescce cu următoarea reflecțiune, declarațiunea finală a membrilor conferinței asupra invalidării de către Turcia, a tratatului din Paris:

„Acum să deschide, dice organul ministerial din Berlin, o nouă fază în cestiunea Orientului. Turcia va căuta ca tot-dé-una, a aștia discordia și nelinerederea între puterile cari sunt mai direct interesate în această afacere; dăr va găsi pe cele trei imperii de Nord tare hotărâte a lucra din toate puterile lor și în plenitudinea încrederii mutuale, pentru a conserva cel puțin pacea Europei.“

La Constantinopol se pare că nu este înduoelă de nimic. După corespondentul lui „Koelnische Zeitung.“ Midat-Pașa are de gând să impună Serbiei condițiunile de pace formulate de mai înainte de Pörta și cari au fost unanim respinse de Europa. Noi credem că după ce beția pretinsului triumf diplomatic câștigat la Constantinopol, se va risipi, când fanatismul turcesc, ridicat la diapasonul cerut de împrejurări, se va regăsi față cu el însuși, când focurile bengale ale acestei mise în scenă se vor stinge, și când sabia lui Abdul-Kerim, această sabie care a fost cea mai frumoasă și pentru găgăușele musulmane, va fi atârnată la panoplia serdar-ekremului, guvernul turc se va gândi că nu s'a sfârșit totul cu Conferința și nu l'at se va da ultimul cuvânt în această criză.

Se asigură că Midat Pașa a oprit pe Sultan de a primi pe membrii Conferinței în audiență de concediu; nu s'a făcut excepția de cât pentru sir Henry Elliot. Această excepția explică indetul motivele de care a fost inspirat marele vizir. Se dice asemenea că lordul Salisbury mai înainte de a părăsi Constantinopolul, ar fi scris lui Midat o scrisoare în care l'face responsabil de eșecul Conferinței. Marele vizir ar fi respuns cu trufie că conștiința sa e împăcată.

În numărul de adă începem publicarea protocoalelor autentice ale conferinței din Constantinopol. Atrăgând atenția publicului asupra importanței acestor acte, credem trebuincios a l'asigura că, în traducția ce am făcut, ne am ținut cu cea mai mare fidelitate de text, și cu atât mai mult am ținut să nu ne abatem de la această scrupulositate cu cât, în stilul diplomatice, adevăratul înțeles stă adesea în nuanța expresiilor.

Protocoalele Conferinței din Constant. 1876-77.

I. PROTOCOL.

Sedința de la 6 zilhicge 1293 (11 Dec. 76.)

Prezenți:

Pentru Turcia: E. S. Savfet-Pașa Ministru de Externe al Imperiului Otoman; E. S. Edhem-Pașa, Ambasador Otoman la Berlin. Pentru Germania: E. S. d. Baron de Werther, Ambasador al Germaniei. Pentru Austro-Ungaria: E. S. Contele Zich, Ambasador al Austro-Ungariei, E. S. Baron de Calice, Trimis Extraordinar și Plenipotențiar. Pentru Franca: E. S. Contele de Bourgoing, Ambasador al Franciei; E. S. Contele de Chaudordy Ambasador Extraordinar. Pentru Marea-Britaniă: E. S. Marchisul de Salisbury Ministru Secretar de Stat al Indielor Ambasador special; E. S. Sir Henry Elliot, Ambasador al Angliei. Pentru Italia: E. S. Contele Cori, Trimis Extraordinar și Plenipotențiar al Italiei. Pentru Rusia: E. S. Generalul Ignatieff, Ambasador al Rusiei.

După invitarea Escelenții Săle, Ministru de Externe al Turciei, dd. Plenipotențiarilor ai Turciei, Germaniei, Austro-Ungariei, Franciei, Marii-Bretanii, Italiei și Rusiei, întrunindu-se astăzi în conferință în urma acordurilor convenite între cabinetele lor respective, la otelul Amiralității, ședința se deschide la orele 12.

E. E. L.L. Edhem-Pașa și Marchisul Salisbury, Contele de Chaudordy, Baronul de Calice, Plenipotențiarii speciali, comunică deplinele lor împuterniciri respective, cari s'au depus în actele Conferinței. Președintele Conferinței se dă E. S. Savfet-Pașa care își exprimă mulțumirile săle în termeni următori:

„Este de datoria mea de a exprima pre-viele mele mulțumiri dd. Plenipotențiarilor cari în fac onorea a-mi încredința președinția întrunirilor lor. Independent de ori ce sentiment personal, și'mi fie permis a vedea în primul act al conferinței, d'o dată cu confirmățiunea unei tradiții diplomatice, un augur, favorabil pentru lucrările noastre. Voi face tot ce va depinde de la mine pentru a justifica încrederea d-vostre. Dăr mă bizușce, mai înainte de toate, pe indulgența d-vostre în ceea ce mă privesc personal pentru îndeplinirea datoriilor la care d-vostre ați bine voit a mă chema.“

E. S. Președintele prezintă ca secretar al Conferinței pe Musteșelharul ministerului Imp. al Aff. externe, E. S. Alesandar-Effendi Coratheodory, pe lângă care s'a mai ndagă, Serkis-Effendi, Secretar general al aceluiași ministerii și d-nul Charles Mony, primul Secretar al Ambasadei Franciei.

Reluând cuvântul, E. S. Președintele dă lectură espunerii următoare:

Natura lucrărilor acestei conferințe mă conduce a crede că nu va fi inutil decât, de la începutul întrunirilor noastre, așî cerca a reaminti în pucine cuvinte șirul evenimentelor, a căroră justă apreciațiune nu va putea fi indiferentă scopului ce ne propunem.

Sunt aprôpe opt luni, de când desordinii izbucniți în câte-va sate din un district al Herzegovinei, vecin cu Muntenegru. Aceste desordinii erau provocate de un ôrecare număr de indivizi, cari după ce au petrecut cât-va timp în Munt-negru, obținuseră autorizațiunea de a reîntra în căminurile lor după cererile Prințului Nichita. Indată informat, guvernul Imp. se grăbi a trimite la fața locului, o comisiune de anchetă, însărcinată a examina certurile cari ar fi putut să fie alegate pentru a justifica sôul cel puțin pentru a explica această mișcare. Comisarul fură primit cu lovituri de pușcă; toate propunerile lor fură respinse fără cercetare și autoritățile locale se găsi îndată în fața unei rezistențe înarmate, la care ele nu erau de loc preparate. În acest moment o promptă acțiune militară ar fi fost potrivită pentru câte-va bande factioșe, cari cereau a turbura liniștea acestei provincii.

Cu toate acestea, consiliile moderației prevălară; cu toate avizurile reiterate, cari îi veniau din diferite părți, Guvernul Imperiului nu voi să facă un us imediat de superioritatea forțelor săle vis-à-vis de acești supuși răcâciți; în loc de a se purta aspru, caută a liniși și ne place a crede că astăzi încă forțurile se lă remănea infructuoșe, decât turburările din Nevesigne, n'ar fi fost primul simptom al unei vaste conspirații, care după cum au probat faptele în armă, făcea din Herzegovina punctul de plecare al unei acțiuni mai generale contra păcii și linisei Imperiului.

Sub influența unor emisari, stipendiați de comitetele insurecționale, moderațiunea guvernului Imperiului, trecu în ochii acestor populațiuni ignorante și credule, ca o probă de slăbiciune; interesul, pentru care demarșele puterilor mărturisău în favoarea unei prompte pacificări, fu interpretat de ele ca o încurajare indirectă și cele două Principate vecine, acordând insurecțiunii un sprijin moral și material, s'au vădut aventurierii din toate țerile năpădind în aceste nenorocite districte.

Faptele de o sălbăție neauđită erau ôre cum impuse de acești străini, populațiunile răcâcite cu scopul perfid calculat de a da conflictului caracterul unei lupte de rasă și de religiune; și când guvernul Imperial revenind din primele săle iluzii și amăgit în intențiunile săle bine-voitôre, recurse în fine la forțe pentru a pedepsi aceste tentative criminale, mișcarea luase deja proporțiunile unei formidabile insurecțiuni, care dirijată de străini, alimentată prin ajutorul de afară și luându-și baza sa de operațiune în teritoriul chiar celor două Principate ale Serbiei și Muntenegrului, ceteza a deschide, favorisată de timp și de dispozițiunea locurilor, forțele militare, care fuseseră trimise acolo. Bă-

tuți în toate întâlnirile, insurecții nu se formău mai puciu dincolo de linia de demarcațiune a celor două Principate și bandele adrobite într'un punct al Serbiei și Muntenegrului, apărău câte-va zile în urmă, pe vre-un alt punct pentru a cădea pe districtele vecine cu Bosnia și Herzegovina, adăugându-se mereu un mare număr de Serbi, Dalmațiani și Muntenegreni.

În mijlocul acestei desordine, Guvernul Imp. ridică de mai multe ori vocea pentru a duce la cale pe supușii săi răcâciți, pentru a le atrage privirile la realizarea reformelor utile, dar a fost în gadar.

Să știe că a face cuvântul său bănuț și nu să-l violență pe care instrumentele conspirațiunii, ordită contra scrierății Imperiului, pe care să nu o fi întrebuintat pentru a angaja pe insurecții să persevereze în rebelul civil. Această circumstanță este afară de contestațiune și este cu atât mai important de a o semuala cu cât ea reprezintă coplexul tuturor faptelor cari au legătură cu insurecțiunea din Herzegovina ca și alte evenimente cari o urmărează de aprôpe.

Lupta continuând în aceste condițiuni, guvernul Imperial, și cel Regal al Austro-Ungariei luă inițiativa propunerii unor reforme, aplicabile în provinciile insuregente.

Aceste propuneri nu erau de natură a întâmpina în principii, opozițiunea înaltei Porți, pentru că remănea în afară de instituțiunile ce se trebuia să introducă spontan în organizațiunea administrativă a provinciilor; totuși Guvernul Imperial esita a le primi sub forma ce li se dedese, observând că el nu socotea, că acest sistem de concesiune, aplicat supușilor revoltați o să mergă contra scopului propus și de parte de a desarma rebeliunea, o să-l procure noui forțe și o nouă ardore; că în sferășit era de temut ca insurecții să nu vadă în această demarșă, a cărei eficacitate alt-fel nimic nu o garanta în fața capitor cosmoliți ai insurecțiunii, proba simpatielor care iar face să persiste mai mult de cât ori când în hotărârea rezistenței ce adoptaseră.

Cu toate aceste observațiuni, a căroră dreptate a dovedit-o urmarea evenimentelor, majoritatea Paterilor Amice, susținând oportunitatea acestor măsuri, înalta Pörta aderă la propunerile contelui Andrasz, cari fură sancționate de Irădeua Imperială și devenira ast-fel o lege de Stat.

Se știe cum această cercare de pacificațiune a cădut, în tocmăi cum era temerea; acest inuocoes fu urmat de o recrudescență audacă din partea insurecțiilor și de o îndoire a activității a partidului revoluționar în cele două Principate. Circumstanțele interioare ale Imperiului adăogău dificultățile situației și conspirațiunea scoti că soșise momentul de a estinde cercul insurecțiunii asupra altor provincii ale Imperiului, unde ea de mai mult timp și ținea cu totul pregătite elementele unei răscole generale. Desordinile ce au mai venit la începutul celei d'întâi cercări ale acestui nou plan de acțiune, fură cu toate acestea grabnic risipite și Guvernul Imperial să credea autorizat a compta pe bunul simț și fidelitatea populațiunilor bulgare, când pe la finele lunii lui Martie, insurecțiunea bulgară izbucni de odată cu o mare violență într'un ținut pe atât de liniștit cât și de prosper și afcărnia locuitorii musulmani și creștini, trăind unii lângă alții în înțelegere (vivant cote-à-côte) nu întreprinseseră nici odată nimic în contra autorității Sultanului.

Documentele cădute în mânele autorităților și mărturisirile principalilor culpabili stabilesc până la evidență că insurecțiunea din Bulgaria organizată pe o scară întinsă nu trebuia să fie în ideea capitor istigator de cât complimentul vastului complot care și propunea a duce rebelul civil până la porțile Capitalei.

Nu me pot opri de a observa aci că țerile locuite de Bulgari erau acelea, cari în intervalul perioadei Tratatului din Paris, profitaseră mai mult de ameliorările materiale și administrative. Populațiunea bulgară și trebuințele sale morale fuseseră obiectul unei sollicitățiuni cu totul particulare ast-fel că între celelalte populațiuni ale Imperiului, se găseau unele cari mergeau până a acuza pe înalta Pörta de parțialitate supușilor săi bulgari.

Din nefericire propaganda revoluționară lucrase sistematic în același timp a arunca și a exploata asupra însuși autorității toate concesiunile, toate bine-facerile săle.

În momentul despre care vă vorbesc, comitetele insurecționale trimiseseră prin sattele creștine emisari însărcinți a chema pe Bulgari la arme și a-i îndemna (convier) la mucleul musulmanilor. Un număr ôrecare de Bulgari orbiti prin promisiuni mincinoșe,

prin perspectivele amigitoare (fallacienses) de ajutôre imediat venite din afară, să lăsară a fi țărâși la revolta și să semnalău mai întâi prin mucleul Musulmanilor, jaful bunurilor și incendiul locuințelor lor.

Pericolul era mare. Districtele bulgare răscolite erau cu totul golite (degarnis) de trupe regulate; prelungirea insurecțiunii herzegovinene și dificultăți de tot felul paraliza administrațiunea. Cu toate acestea, mișcarea bulgară în ținuturile vecine cu Balkanul fu reprimată, și această țără ca sângele să fi curs, după cum unii au voit să facă pe lume să creșă. Cu totul din contra, decât să în în considerațiune vasta scară pe care s'ar mura o insurecțiune care voise să transforme totă peninsula Balkanilor într'un vast câmp de carnagiș, se putuse reprima și coplexul nimici în aga de puțin timp și fără a avea mai multe sacrificii de deplorat, cine-va ar avé tot de o dată explicarea durerosului episod al rebelului civil și toate elementele necesarii pentru al judeca cu dreptate.

(Va urma)

CAMERA ADUNĂȚILOR

Sedința de Vineri, 14 Ianuarie.

Ședința se deschide la 12 1/2 ore, sub președinția d-lui C. A. Rosetti.

D. P. Ghica întrebă ce s'a făcut cu chestiunea scandalului de la teatru, și i răspunde d. ministru cultelor că, indata ce instrucțiunea și va termina afacerea, se va da deplină satisfacere.

D. P. Cernătescu suleră chestiunea multelor absenți a unor dintre d-nii deputați, și Adunarea decide a se invita toți d-nii deputați, absenți, a veni la ședințe comunicându-li-se tot de odată că ne fiind următorii li se vor declara colegiile vacante.

Se pune la vot luarea în considerațiune a creditului de 1000 lei cerut de ministrul de rebel pentru plata unui desenator și a unui arhitect și care rămăsese nevoțat din ședința trecută. După o scurtă discuțiune la care iau parte dd. Yizanti, Costinescu, P. Grădiștenu și d. ministru cultelor, se voteză creditul cu 60 bile contra 26.

Se trage la sorți comisia verificătoare pentru cei 7 deputați noi veniți.

D. Costinescu dă citire raportului și proiectului de lege relativ la un credit de 180,000 lei, cerut de minist. Lucrărilor publice, pentru plata podurilor și șoselelor rămase din anul trecut.

D. ministru Lucrărilor publice, fiind ad-interim, declară, fără jenă, că nu are cea mai mică cunoștință de acest credit, și ast-fel proiectul este retras din discuțiune.

Se voteză apoi, fără discuțiune, încă trei credite: unul de 6000 lei pentru cheltueli de telegraf și postă ale agențiilor; altul tot de 6000 lei pentru cheltueli diplomatice, și cel de al treilea de 2000 lei pentru plata personalului mobil de la imprimaria Statului.

D. Dimancea dă citire raportului relativ la bugetul consiliului de ministri.

La Capit. I, după propunerea d-lui Ferichide, se adogă cifra de 8000 lei pentru cheltuelile de representațiune ale președintelui consiliului.

La paragraful relativ la apunamentele personalului, se transformă titlul șefului de birou cl. I în acela de secretar al consiliului și i se mai adogă 100 lei ca diurnă. Acesta după propunerea d. ministru cultelor, combătută de d. Verghati și susținută de d. P. Grădiștenu.

La cheltuelile de cancelarie se prevede o cifră de 1200 lei în total.

Bugetul în întreg, este aprobat cu 61 bile contra 4 și o abținere.

D. Yizanti dă citire bugetului ministrului cultelor și instrucțiunii publice.

D. Y. A. Urechid, în discuțiunea generală, se declară contra acestui proiect. Corali, se declară în loc să perfecționeze bugetul, prezentat de ministru, l'a făcut și mai defectuos. Toate instituțiunile și sarcinile, s'au desorganizat pe la cele alte ministere, avându-se în vedere economia; cum se pôte ca acum să se desorganizeze și școlă și biserica când pentru dănele, nu numai nu s'a redus nimic prin buget dăr încă s'a adogăat însemnate sume? Acest buget este cu totul sec pentru învățământul primar, desorganiză cu totul pe cel secundar, și decât proteje puțin învățământul superior, acesta o face fără nici un plan. D. Muioreșcu, în reformele săle, avea un plan, planul de a forma facultăți enciclopedice. Comisiunea însă n'a adoptat nici

pl. al german, nici pe cel francez, nici chiar vre unul al său propriu. Tot așa a făcut și cu biserică.

D. Sibleanu așază lucrarea Comisiunii. Duce că salariile nu trebuiesc mărite, căci dascălii nu trebuie să fie la materie, și roagă pe Cameră să creadă că comisiunea n'a desorganizat nimic, ci a lucrât cu maturitate și chibzuită.

D. P. Grădășteanu explică cum d. Sibleanu nu a înțeles pe d. Urechia și conchide a nu se lna în considerare proiectul comisiunii ei acela prezentat de ministru.

Sedința se ridică la orele 5 și un quart.

Sedința de Sâmbătă, 15 Ianuarie.

Sedința se deschide la 12¹/₂ ore sub președinția d-lui **C. A. Rosetti**.

D. L. Sterea adresează d-lui ministru de rebel o interpelare asupra înaintării unui căpitan la gradul de maior, și nici un esamen, și la plata de solda a unui militar, rudă cu d. ministru, care nu face nici un serviciu.

D. Căb. Leca propune a se ține ședința publică a dona și Duminecă. — Această propunere se primește după o oră care discutăm.

H. Zugrăvescu anunță o interpelare, d-lui ministru de lucrări publice, pentru prestațiune în care se așază dramul Căpenei.

La ordinea zilei este continuarea discuțiunii generale asupra bugetului ministerului de instrucțiune.

D. Vizanti intră mai întâi în ore cari considerațiunii asupra importanței acestui buget și în urmă observă că, ca și în trecut, se dă prea puțină importanță învățământului clasic și se neglijează cu totul învățământul pentru clasa mijie care trebuie să ne furnizeze comerțul și industria. Face dără complimentele sâla comisiunii budgetare care a avut dă cum în vedere acesta fiind-că a sacrificat mai multe școli pentru școlile profesionale. Pentru învățământul rural, care pôte e cel mai important, s'a făcut prea puțin. Nu vom putea avea școle dacă nu avem profesori buni, și când un profesor rural este plătit mai puțin de cât un așier, nu se pôte găsi profesori buni. Pentru biserică observă același lucru, căci cum va fi preotul așa va fi biserică, și din contra, în buget se vede că cea mai mare sumă în loc de a fi întrebuințată pentru oclerul mirean, se întrebuințată pentru călugări. O dispozițiune nu mai puțin greșită este întreținerea a 8 seminare, pe când cel mult 3 ar putea corespunde la necesitatea ce se simte de preot. Este într'adevăr, cere absurd, într'o țară așa mică ca a noastră a avea 8 seminare și așa de puține școli profesionale. Propune dără transformarea a 5 din ele în școle normale și termină rezervându-și dreptul de a mai lua cuvântul la discuțiunea pe articole.

D. I. Codrescu. După ce felicită pe Adu-nare pentru că voese a mări bugetul instrucțiunii pe când le-a refuzat pe toate cele alte, combate dișele d-lui Urechia, din ședința trecută și îi aduce aminte că și d-sea a fost raportur, în 1871, pentru bugetul minist. de instrucțiune și nu a fost căsuș de puțin sistematice. Dă citire pe rând articolelor din buget și adresează propuneri. Pentru școlile primare s'a des-părțit clas. I de a II-a, creându-se astfel încă 110 profesori primari. Pentru gim-nasie și licee în vederea unei programe, s'au adaus asemenea nu însemnat număr de profesori. Încă o dispozițiune laudabilă este crearea de școli profesionale pentru fete. D-nu Codrescu dăce câte-va cuvinte și despre seminare și susține idea eforiilor școlare.

După închiderea discuțiunii bugetale se ia în consideratiune cu 67 voturi contra 12. Se suspendă ședința pentru ca unele din secțiunile Camerei să numescă delegați, în local color absent, pentru legea electorală.

La redeschidere se dă citire art. 1, din bugetul instrucțiunii, privitor la tratamentul personalului administrației centrale.

D. Avocorescu propune ca diurna consiliului permanent să se reducă la 6000 lei, din 13,000, — și d-nu Fleva cere desființarea funcțiilor de secretar și ajutor de secretar tot de la acest comitet. — Aceste două dispozițiuni sunt combătute de d-nii Vizanti, **D. Codrescu** și d. ministru de instrucțiune, punându-se însă la vot, se adoptă de Camera.

Paragraful, „divisiunea instrucțiunii publice” se primește.

La „divisiunea entelor și comptabilității” d. Fleva propune suprimarea celor 2 verificatori clas. II, însă i se respinge propunerea.

„Serviciul arhitectonic” se suprimă pe d'iatregu.

La § „Serviciul statistic” se reduce d-ș societăți române pentru rezolvarea chestiunii Israelite.

„Materialul” și „Serviciul supraveghierii învățământului primar, se primește, acestea în sumă de 76,800 lei.

La art. 14 „Dotăriunea școlilor primare” d. Urechia propune a se adauge sumele rednese, însă i se respinge cererea și art. se votează în sumă de 20,000 lei.

La art. 15 „dotăriunea școlilor secundare” după propunerea d-lui ministru se măresce suma la 15,010 lei.

Art. 16, 17 și 18 se primește fără modificare.

La art. 19 „Chirii de locale” d. Fleva propune suprimarea cifrei de 12,000 lei pentru chiria focalului ministerului, și transferarea lui în casa Statului de la Slătari.

— Se adoptă această propunere.

Art. 20-25 se primește fără modificare.

Art. 25 „cărți didactice” se sporosește cifra de 10,000 la 15,000 lei.

Sedința se ridică la 5¹/₂ ore.

Sedința de Duminică 16 Ianuarie.

Președinția d-lui **C. A. Rosetti**.

În așteptarea d-lui ministru al instrucțiunii care este reținut la mușeu de vizi-ta lui Don Carlos, se citesc mai multe comunicări, propuneri și interpelări.

Trecându-se la ordinea zilei, asupra bugetului instrucțiunii, să citească art. 26 „stipendii pentru învățătura în țară și străinătate.”

D. Maniu propune suprimarea tuturor stipendiilor atât din țară cât și din străinătate, și crede că este mai bine a se organiza facultățile noastre în mod mai serios de cât a se da banii în străinătate.

D. Vizanti combate această propunere, și arată necesitatea stipendiilor pentru pictură și sculptură și a stipendiilor din țară mai cu seamă pentru facultățile de literă al căror studiu e prea puțin lucrativ.

D. P. Avocorescu se pronunță în contra stipendiilor pentru bele-arte, lăsându-se cultivarea lor la inițiativa particularilor.

Se urmează o lungă și animată discuțiune, după care art. 26, se votează pe aliniata în modal următor:

Aliniata a, pentru bele-arte și b, pentru stipendii de teologie, se primește nemodificate.

La alin. c, după propunerea d-lui Fleva, se acordă 7 stipendii pentru științe și 5 pentru literă.

Asupra alin. e, se începe discuțiunea asupra profesorilor deputați, pentru care d. Leca și anuță o interpelare. Aliniatul însă se primește nemodificat, împreună cu alin. f, g, h, i și j.

La art. 29 d-nu Fleva cere suprimarea fondului pentru cătărarea documentelor istorice, însă după explicările d-lui ministru, că în această privință a mântinit numai suma necesară pentru colecția de documente ale repositului Harmuzachi, pentru care a fost încheiat contract de predecesorele d-șele, se primește art. întoc-mai.

Asupra art. 30 se urmează discuțiunea asupra subvențiunilor școlilor normale. După propunerea comisiunii budgetare, Camera aprobă următoarele subvențiuni: 15,000 pentru școlă normală din Severin, 15,000 pentru cea din Ismail, 12,000 pentru cea din Ploesc și 10,000 pentru cea din Bazaș.

La art. 33 **D. Burilă** propune suprimarea subvențiunii școlii literane din București.

D. ministru al instrucțiunii susține această subvențiune și dăce că ar fi bine, decât am putea, să dăm una asemenea și pentru jidanii.

D. Esarcu propune a se aloca 3010 lei pentru episcopia romano-catolică de la Iași.

Se primește această propunere și se respinge a d-lui Barileanu, rămânând și școlă laterană cu subvențiune.

Art. 36, 35 și 56 se primește nemodificate.

Sedința se ridică la 5 și jumătate ore.

Suntem rugați a publica următoarea scrisoare ce primim din Paris. Aprobăm cu desăvârșire opiniunea că nici odată și sub nici un cuvânt chestiunea Israelitilor nu pôte fi rezolvată prin ingerența străină. Facem însă rezervele noastre în privința rezolvării acestei chestiuni, care trebuie studiată mai întâi cu multă maturitate.

Paris, 11 Ianuarie 1877.

Domnule Redactor,

Vă rugăm să aduceți la cunoștința publicului român constituirea la Paris a unei

societăți române pentru rezolvarea chestiunii Israelite.

Această societate constituită în urma unei adunări generale de Români și de Israeliti pământeni, a formulat scopul lucrărilor sale prin o moțiune prezentată de unul din membrii ei și semnată de adunarea întregă, al căreia sens este cel următor:

Societatea are de scop: Asimilațiunea Israelitilor pământeni cu Românii, pe cât această asimilațiune nu vătămă patriei Române.

Baza lucrărilor sale este: „Nici odată chestiunea nu va putea fi rezolvată pră intervențiunea străină.”

Creдем inutile a insista asupra importanței acestei din urmă dispozițiuni; e incontestabile că principala cauză, care a dat naștere greutăților ce a ridicat această chestiune, provine din faptul că, său prin cererea celor interesați, său prin propriilor inițiativă, puterile streine au vrut să intervină și se pună capăt unei stări de lucrări ce li se părea anormale.

O asemenea procedură nu putea de cât să lovescă în amoral propriu al națiunii Române, se face ca soluțiunea dorită de toți să fie înălțurată.

Pentru acest cuvânt societatea crede că de aci înainte trebuie să se blameze cu energie veră ce veleitate de intervențiune streină, fie directă fie indirectă.

Societatea declară în același timp că ori care ar fi scopul ce urmăresce alianța Israeliti, procedările sale nu pot fi de cât condamnate; adresele sale contină la puterile streine, precum și cea din urmă a sea către conferința din Constantinopole sunt atâtea cauze pe cari le consideră ca dificultăți de mare greutate, ce au venit să se rădice în contra scopului la care ea tinde.

Societatea are încredere în bunul simț al poporului român, are încredere în sentimentele sale de progres și de umanitate, și de acea la el singur se va adresa, și l' va conjura să întindă o mână frătescă Israelitilor.

Adresându-se dără la poporul Român, ea va lupta cu energiă, prin toate mijlocele ce va avea la dispozițiunea sea, pentru realizarea scopului său: „Asimilațiunea Israelitilor pământeni cu Românii.”

Pentru aceasta ea va cere de la acești Israeliti ca pe lângă condițiunea născerei lor pe teritoriul Român, să nu fie supuși protecțiunii streine și se dea probă de amor pentru patria lor, rupând ori-ce legături cu mulțimea nenumerată a Israelitiilor streini ce vine în țară spre a sugesționa și a oșploata, și cari până astăzi nu au scăpat nică ocaziune spre a-și arăta nra profundă ce pörta naționalității Române.

De la Românii va cere cea mai exactă apreciere a stărei de lucrări actuale; o concepțiune mai largă a ideilor moderne cari nu pot fi compatibile cu exclusiunea ce lovește o mare parte a locuitorilor din România de la drepturile de naționalitate, le va cere în un cuvânt, și dobândirea acestui punct va pune capăt lucrărilor sale, ca primul pas în această chestiune sea, se facă în sensul progresului și al umanității.

Societatea e convinsă că lucrând astfel, va da satisfacțiune pe de o parte Israelitilor pământeni cari sunt animați de un sentiment profund de iubire pentru patria Română și pe de altă parte va fi folositoare României, asimilând cu locuitorii săi pe acești din urmă și depărțând de la anul ei pe toți aceia cari nomadi, rătăcind din sat în sat, nu pot, prin această circumstanță chiar, nici să înbeșă vre o țară, nici să dobândescă simpatia vre unui popor.

Terminând, facem apel la toți adeverații Români, fără distincțiune de religinne seu de opiniune politică, și rugăm să discute cu noi această chestiune importantă, să niă în vedere numai mărirea ideilor și folosul național, și suntem convingi ca în curând mare va fi numărul acolora cari vor lupta împreună cu noi spre realizarea scopului ce avem în vedere, scop omni meute național și Românesc.

Pentru Societate:

Constantin Calișari, Student în medicină și elev al școlii de științe politice și administrative.

Davil Emanuel, licențiat în științele matematice.

CRONICA

Bine-voiască a veni la redacție pentru a l' arăta manuscrisul și a l' spune numele „hotărâni de păgabaș.”

Un răspuns. Un domn D. G. Bilcirescu de la administrația domeniilor ne trimite prin portierii un div răspuns, — căci nu răspunde nimic, — la teribila denunțiere ce a făcut contra d-șale un mare proprietar și alegător în colegiul I din Mohedint.

In numărul d-vostă din 9 Ianuarie, numele meu este pomenit. *brilantă mea pozițiune* de inginer al Statului la domeni, invidiată de un domn I. Păcleanu.

In interesul adevărului, vă rog a da loc la răspunsul acesta, ce l' datoresc persónelor ce mă cunosc.

Nu știu decât colegul meu d. St. Râmnicénu este hoț, nici decât d. I. Păcleanu e om cum se cuvine: ceea ce însă știu este că: delimitările pentru care eu contract și eu garanție am fost angajat în 1865, a le face, de către onor. Minister de Finance, acele delimitări sunt efectuate; și că planurile decât sunt parte, încă la mine, este că capitolul pentru plata lor fiind epuizat, au refuzat a le depune până când nu voi fi achitat de suma de 17.600 lei vechi ce mi se datoresc după contract, pentru ele.

Procesul ca să mi se intenteze, eu am rugat pe d-nii advocați al Statului cei din Focșani, și în urmă pe cel din Iași, pentru ca să nu fi silit a l' face el la București.

Când intră d. I. Păcleanu care este capacitatea acestor personagii etc. lui vine a rida de dorul d-șale; căci pe primul funcționar de la domeni, pe care l' ar fi întrebat, l' ar fi respuns că la finele lui Septembrie am fost în București, spre a refusa asta *brilantă sinecără*, care mă împedica a câștiga decât nu mai mult, cel puțin echivalentul celor 600 franci lu-ați după acceptări de mandate și complimente la casieri.

Că eu caut a scăpa de acest proces prin numirea mea în astă funcțiune, acesta lipsește de bun simț, de logică.

Este puțină lume în București care mă cunosc: judece ea decât eu sunt omul a acela pe cine-va! Dacă d. I. Păcleanu este sau are vre un aspirant ofțitor, atunci declar că cedez *chilipurul* meu de inginer la domeni pe 10 județe. Înscărcat în 3 luni cu lucrări pe 3 ani și fără nici o dispozițiune a face gheșefturi și a vinde interesele Statului. Este prima funcțiune ce ocup. și va fi ultima, căci de cetit și de respuns prin gazete nu am poftă, după ce pot să mi câștig viața fără a fi invidiat și presupus de gheșeftar.

Bine-voii a primi încredințarea deosebitei mele stime. Dunca.

ULTIME SCIRI

Belgrad, 29 Ianuarie
Guvernul Principelui Milan a trimis astăzi instrucțiunii agentului său din Viena, invitându l' a intra în negociațiune cu ambasada turcă pentru lucrearea păcii.

Petersburg, 29 Ianuarie
Dișele ruse au primit ordinul confidențial din partea guvernului, d'a se abține de ori ce relatere despre mișcările armatei de la Sud.

DEPEȘI TELEGRAFICE

Serviciul privat al TIMPULUI
Agenția Havas
Viena, 1 Februarie, duminică.
Presă anunță că negociațiile între Pörta și Serbia îndură o intrerupere din cauză că Pörta cere Serbiei garanții cari s'o asigure pentru respectarea tratatului de pace.

Același diar adaugă că Serbia nu pôte să procedeze formal la numirea unui plenipotențiar mai înainte d'a se pronunța Pörta limpede asupra celestii garanțiilor.

Londra, 1 Februarie, duminică.
Times de astă dimineață publică următoarea telegramă din Berlin:
Rusia pare dispusă a prelungi situația militară actuală, cu convingerea că Turcii, neputând să dăce mult cheltuețele cari rezultă din concentrarea armatelor, vor reclama o soluție care să facă a înceta o asemenea situație.

Times pretinde că Rușii vor trece probabil Prutul, peste cât-va timp, decât nu acum.

Times adaugă: Nu este de presumat că vor încerca să trecă Dunărea curând.

CRISA MINISTERIALĂ.

Intregul minister și-a dat demisiunea afară de d. Brătianu. Ca tot d'a-una, când demagogia este amenințată d'ășie pune totul în mișcare. Pentru a pune mâna pe vro personalitate politică mai marcantă, d. Cogălniceanu a fost cel d'antău căruia s'a dat din nou asalt; pe cât aflăm, d. Cogălniceanu ar fi refuzat categoric.

In același timp d-nu Brătianu-Rosetti a reînscăput d'ășie a curteni cu căldură pe d-nu Manolache Costache. Dără după cum aușim de la intimii acestor bărbat, n' re cea mai mică tentațiune d'a se lnhămi încă o dată la carul d-lui Brătianu-Rosetti. Așa dără suntem curioși a vedea cum se va forma un minister în care d. Brătianu ar ceda Președinția, dar cu nici un preț ministerul de Interne, pentru două motive din cele mai bine cunoscute pentru Domnia sa: l-ia că ea ministru de Finance, cu totă îngâmfarea sa, să simte însuși zdrobit sub mărirea incapacității sale, de care a început să se sperie chiar Domnia sa; pentru că ortana rogie a declarat d-lui Brătianu că au mai rămas mulți partizani cari n' au putut încă să se împartășă din șantul buget, și că nu mai primimeste la ministerul de Interne un ministru care să nu facă numirile după ordinul d-lui Rosetache. Așa dără după retragerea d-lui Vernessu, nu mai există cea mai mică garanție.

Poliția și administrațiunea țerei vor fi date în discrețiunea oficinei revoluționare cosmopolite din strada Domnei, al căru cap este însuși strălucitul demagog d-nu Rosetache. Nu ne mai rămâne nimic de spus de cât că pe când demagogia prin dișele sale și prin toate locurile publice cătăză a amenința pe Domnitor că, decât nu va ține pe d. Rosetti-Brătianu la putere, va fi resturnat, — România care respinge cu orore acest regim odios, va cădea și mai mult în discrețiunea revoluționarilor de strade.

Primarul comunei București.

INȘCIINȚARE

Conform art. 33 și 34 din legea electorale, consiliul comunal din capitală prin înțelegere cu celelalte consilii din județul Ilfov a procedat la revizuirea și formarea listelor electorale provisorii (de Camera și Senat) pe anul curent 1877, având de basă ultimele roluri de contribuțiun formată acum din nou pentru perioada viitor de cinci ani 1877—81.

Aceste liste electorale provisorii pe anul curent s'au și afișat în cea d'antăi Duminică după cinci-spre deca Ianuarie, adică la 16 ale acestei luni.

Persónele care nu se vor vedea înscrise în dișele liste și care vor însuși calitățile cerute de lege rămân în drept a reclama consiliului comunal în termen de trei săptămâni de la data afișării. Înscirerea d-lor se ștergerea ori-cărui individ omis se u nedrept inserat în lista colegiului în care el însuși face parte, conform art. 37 din lege.

Dișul termen de „trei săptămâni” acordat de legea electorală se socotese de la 16 Ianuarie curent până la șapte Februarie viitor inclusiv la șese ore seară. În care timp consiliul comunal va ținea ședințele se în permanență conform Art. 42 și 44 din lege și va primi ori-ce fel de reclamațiuni relative la listele electorale. — După expirarea acestui termen a ordat de lege, nici o reclamațiune nu se mai pôte primi.

Autoritatea comunală dără a găsit de trebuință a publica și prin presă dispozițiunea leger spre știința tuturor domnilor alegători din capitală, și mai cu seamă pentru cei cari au dreptul a face parte din colegiul III și al IV și care mulți din d-lor fiind chiriști sunt siliți a și schimba domiciliul în fie care an, și ast fel pôte să nu fie toți scriși în rolul cu adevăratul d-lor domiciliu, și prin urmare nici în liste, care după lege (art. 33) se revizuesc și se pregătesc în fie-care an după rolurile de contribuțiun.

De aceia persónele care se întoresc de listele electorale provisorii pe anul curent 1877 și care doresc a fi înscriși exact în cele definitive, sunt invitați să bine-voiască a veni la Primărie la serviciul secretariatului în arătatul termen de trei săptămâni (adică până la șapte Februarie viitor) în ori-ce zi și oră de lucrare, spre a vedea listele, care sunt puse la dispozițiunea fie-cărui alegător conform legii.

Primar I. G. MANU.
Secretar General L. I. Stănescu.

CURS DE EFECTE PUBLICE SI DE DEVISE
Bucuresti, 19 Ianuarie 1877.

VALOAREA	Cerute	Ofertate	Prez. Acut
Oblig. Rurale 10% 1864	80	79 1/2	
egite la sort			
Impr. Oppenheim 1866	75	75	
Oblig. Domeniale 1871			
egite la sort			
Credit fonc. Rur. 7%	70		
Credit fonc. Urban	61		
Impr. Mun. Cap. 80% 1875	69		
Pensii (300) dobanda fr. 10	120		
Actiuni Căile fer. rom. 50% 1868			
prioritate 1868			
Dacia C-ia de Assig.			
Act. (fr. 500) 1871	260		
Romania C-ia de Assig.			
Act. (fr. 200) 80% 1873	60		
Mandate			
Impr. Municipale fr. 20	21	20 1/2	
Act. Financiare Române 80%			
Căile ferate Ottomane			
Act. (fr. 400) 3%			
Renta Română			
CUPOANE			
Oblig. Rurale p. Octomb. a. c.	97 1/2		
Domeniale	97 1/2	97 1/2	
Fonciare rurale			
Comunale			
DEVISE			
Paris	9940	9940	
Marsaille			
Breza			
Anvers			
Londra	2510	2508 1/2	
Londra (banc)			
Hamburg			
Amsterdam			
Viena			
Berlin	122 1/2	122 1/2	
Lipaca			
Escompt			
Lira Ottomana			
Galbeni austr.	1177		
Agia c. Argint.			

CURSUL VIENEI

Vienna, 31 Ianuarie (st. n.) 1877.

Metalice	62 90
Naționale	68 15
Renta in aur	74 70
Lose	—
Acțiunile băncel.	835 —
Creditori	148 70
London	122 60
Obligațiunilor rurale ungare	73 50
temeșvar	72 50
transilvane	71 50
Argint in mărfuri	115 50
Ducatul	5 80
Napoleonul	9 79
Marc 100	60 25

LECȚIUNI PARTICOLARE

de
MATEMATICI
C. Brailoiu, fiul
47 Strada Scaunle 47.

SOCIETATEA „ECNOMIA”
din
BUCURESTI

ANUNCIU

Din cauză că nici în ziua de 16 Ianuarie corent, când au fost convocați pentru a doua oară Adunarea generală a acestei Societăți, nu s'a putut intra de cât un număr foarte mic dintr-un număr de membrii Societății, ast-fel că nu s'a putut ținea ședința, s'a decis a se face o a treia chiamare; pentru care Comitetul are onora a invita și d'astă-dată pentru ultima oară pe Domniile membri a se aduna în ziua de Duminecă 23 ale corentei lună Ianuarie la ora 1 și jumătate în Palatul Universității sala Facultății de Științe No. 18 fiind la ordinea zilei următoarele:

1. Prescriptul-Verbale al precedentelor adunări.
2. Raportul de situație și bugetul.
3. Numirea comisiei de verificare.
4. Alegerea întregului comitet pe timp de doi ani.
5. Votarea bugetului.
6. Fixarea maximumului de imprumut.
7. Ori ce alte propuneri venite din partea D-lor membri, conform art. 42 din Statute.

p. Președinte: C. Trolénu.
Secretar: D. Atanasescu.

SALA CIRCULUI

Sămbătă, 22 Ianuarie 1877

BALU MASCATU

Se aduce la cunoștință, că toate abonamentele atât de Dame cât și de Cavaleri sunt valabile și la Balul Mascate date în beneficiu.

Musica Militară a Regimentului I-ii sub conducerea Maestrului de Capelă d-nul **SCHOLTISCH** și plăcuta bandă de lăutari, a d-lui

Niță Colțatu

vor executa, alternativamente, cele mai nobile arii de Dans, Naționale și de Salon.

Inceputul la 8 1/2 ore seara

SALLE DE L'ATHENEES

Dimanche le 4 (23) Fevrier 1877

CONCERT

donné par
M-elle MARIE ASSAN
avec le concours de
Mrs L. Wiest, Lubicz et Dimitresco
PROGRAMME:

- I. PARTIE
1. Trio (1-er partie) Mrs Lubicz, Wiest et Dimitresco Jadassohn
2. Barbier (Cavatina), chanté par M-elle Marie Assan Rossini
3. Solo pour violoncello, exec. par Mr Dimitresco
4. (La Fauvette, chantés par Ed. Weber
4. (Doi ochi. M-elle Assan Ventura
- II. PARTIE
5. Trio, (2-me, 3-me et 4-me partie) Mrs Lubicz, Wiest, et Dimitresco Jadassohn (Wiegenlied chantés par I. Brahms
6. (Variations chantés par Mendel (die Ungeduld Me-lle Assan Schubert
7. Solo par le Violon exec. par Mr L. Wiest.
8. Valse, canté par M-elle Assan Venzano

Priz des places
Première place 10 francs—Deuxième place 5 fr.
On commencera à 8 heures.

On peut se procurer des billets au Magasin de Musique de Mr. Gebauer, Podu-Mogoșoie et le jour du Concert à la Caisse.

Au apărut în Iași

ALMANAH MUSICAL

de
TEODOR T. BURADA

pe 1877 (anul al III-lea), cuprinzând mai multe figuri de diferite instrumente de muzică aflate în uz la poporul român, precum și diferite arii de danț naționale, aranjate pentru piano.

La finele almanahului se află „Elena horă” pentru piano de autore.

De vânzare la toate librăriile.

Noul și cel mai mare magazin de încălțăminte pentru bărbați, dame și copii sub firma:

SAL. WEISERMAN

La Vultur, strada Carol I. No. 6.

Sub-semnatul am onora a aduce la cunoștința onor. P. T. Public, că am aranjat în sus-șisul magazin un bogat asortiment de tot felul de încălțăminte *En gros* și *En detail*, atât în ceea ce privește ghetărie, cismărie de lăcuș și de tot felul, cât și șoșoni și galoși franceși și germane, din fabricile cele mai renumite în Europa. Prețurile mai eține de cât ori unde. — Fac plecata mea invitație tuturor d-lor cumpărători și rog a mă onora cu vizitele d-lor spre a se informa atât de fină calitate a mărfurilor cât și de estințatețea prețurilor.

Cu stimă
Sal. Weiserman.

LE BOUQUET MINISTERIEL

Prețul 1 Franc.

Se găsește de vânzare la Tipografia Thiel & Weis. Vândătorii primesc rabatul obicinuit.

DE INCHIRIAT

cu prețuri moderate
Apartamente, Prăvălie și Localul
CE'LU OCCUPĂ BANCA DE BUCURESTI

in
PALATULU „DACIA”

precum și un
APARTAMENT IN FOSTA CASA RESCH
in fața teatrului național
Informațiuni la Direcțiunea Societății „DACIA”

SOCIETATEA DE ASSIGURARE
AZIENDA ASSICURATRICE DIN TRIEST

FONDATA IN ANUL 1822.

Aducem la cunoștința onor. public, că societatea asigură contra daunelor provenite de incendiu la clădiri și obiecte miscătoare: contra daunelor cauzate prin grindină, și contra daunelor cauzate mărfurilor transportate pe apă.

Asemena asigură și pentru copii în toate combinațiunile cerute, și asupra casurilor de mörte.

Informațiunile se dă la sub-scrisa agenției generală și la agențiile ei de prin districte

Agent general pentru România
ADOLF WEINBERG
Colțul stradei și curtea vechie (hanu roșiu).

OPERILE MUSICALE

imprintate în edițiunea nouă

THIEL & WEISS, TYPOGRAFI

Strada Lipsean, palatul „Dacia.”

	FR. C.
CONSTANTINESCO D., Souvenir de Zisin, Valse pour pianoforte	2 —
CARLSON C., Quatre morceaux Roumains, pour pianoforte	1 60
FLECHTENMCHER A., Muma lui Stefan, pentru o voce și piano	1 40
GEORGESCU TH., Două suspine. rom. pentru o voce cu piano	1 40
Spune, rom. națională, pentru o voce cu piano	1 40
KRATOCHWIL A. K. Hora, Vięta României pentru piano	1 40
MEDEK J. W., România, Quadrille de Concert pentru piano	1 —
MUSICSCO G., Rânduiala cununiei pentru piano	1 —
STERN L., op. 10. Der Wunsch (Dorința) für Singst. und Clavierb.	1 60
op. 11. Lebewohl (Adio Moldova) Singst. und Clavierb.	1 30
op. 4. Grande Étude pour pianoforte	1 30
op. 17. Hora. Mariora pentru pianoforte	1 —
op. 18. Durerea mi este mare, Valse bril. pentru piano	1 —
op. 19. Visuri Ce de copil, Quadrille pentru piano	1 60
La Favorite, Schottisch pour piano	1 —
Itik-Polka pentru piano	1 60
op. 20. Apele de la Văcărești, Schottisch pour piano	1 60
VIEUX E., Marche de Cavalerie pour piano	1 —

Töts aceste se vënd cu rabat de 25 %.

La Tipografia THIEL & WEISS și la toate librăriile din țară se află de vânzare:

DICTIONAR
PORTATIV
GERMANO-ROMAN
de
THEOCHAR ALEXI
Prețul 3 lei 20 bani.

CALATORIA
DOMNITORULUI
CAROLI
IN STREINĂTATE
Cu portretul M. M. L. L. Dönnel și
Domnitorului
PREȚUL 5 LEI NUOI.

AJUTOARE CONTRA TUTULOR BOALELOR

Recomandate de toți medici Europei, sunt retradate dupe un sistem englez ast-fel numite „Water Closette.”

Dupe nenumărate încercări destul de dificile, am reușit a aranja asemenea retradate cu reservoir de apă. Incheiate hermetic, pentru oprirea ori-cărui miros desagreabil, șiale confecționa cu totul gata pentru ori-ce loc, ast-fel ca fie-cine să le pōtă aședa; mai ales celor din provincie li-se oferă prin sistemul meu un mijloc foarte ușor de a și-le procura unde vor voi.

Prețurile se arată îndată dupe tratărea măsurii, calității și lemulului și mărimii mașinei.

In comun prețurile sunt de la Franci 120 până la 300.

MARCUS LITTMAN.

Fabrică de Water-Closette hermetice
București, sala Mogoșoai No. 28.

CEL MAI MARE MAGASIN
DE
HAINE CONFECTIONATE și de ARTICOLE de MODA

IN ROMANIA

ALB. & JOS. GRUNBAUM

Colțul Bulevardului casa Grecianu.

Devenind situație din și în și mai critică și fiind-că suntem prea încărcăți cu mărfurile, ne-am decis a le vinde cu prețuri încă și mai reduse, precum se pōtă vedea prin cele espuse în galantarele magazinului nostru. — Rugăm pe Onor. Public ași da ostenelă de a ne visita spre a se convinge că numai la noi se pot găsi hainele cele mai moderne, croite după jurnalele cele mai nouă, cu preciriile în adevăr admirabil de estine.

Paltone à la Lord Salisbury
sosite chiar acuma.

IN DEOSEBIT RECOMANDAM:
In tot-d'a-una se găsește și un mare deposit de:
HAINE NEGRE

HALATURI de STRUC
25 franci bucata.

Cel mai mare asortiment de Articole de modă. — **CAMAȘI**, cu franci 5,65 bucata.

Comandele din provincie se efectuează cu cea mai mare promptitudine; lucrurile ce nu vor conveni se primesc înapoi.

ALB. & JOS. GRUNBAUM
(Colțul Bulevardului casa Grecianu).